

Monteringsanvisning

TP16-TP45 samt Sinus 27T

TP16 - TP45 - Montering steg för steg

A	Innan du börjar	3	
B	Läkt	6	
C	Montera läkt	7	
D	Montera fotplåt	8	
E	Montera hela längder	9	
F	Montera delade längder	11	
G	Plåtläggning vid takövergångar	13	
H	Montera ränndal	14	
I	Montera vindskiveplåt	16	
J	Monteranockplåt	17	

Innan du börjar

A

Serien TP16 till TP45 är så kallade trapetsplåtar, som är anpassade för att läggas på olika hus, ekonomi- och industribyggnader. Siffran i namnet talar om hur hög takprofilen är i millimeter. Takplåtarna är försedda med ett vattenlås som ger extra säkerhet mot att vatten tränger in under plåten i sidoöverlappet.

Vad krävs?

Innan du börjar, gör dig med bekant med monteringsanvisningen. Läs in vilka moment som behöver utföras på just ditt tak och i vilken ordning de ska utföras. Ett gott förarbete och ett metodiskt utförande är nyckeln till ett bra resultat. Att monteringsanvisningen följs är också ett krav för att våra garantier ska gälla.

Du bör också känna till att läggning av ett trapetsstak görs på läkt. Vi berättar mer om läkt längre fram i montageanvisningen.

Packa upp din leverans

Kontrollera att leveransen stämmer med din beställning och att allt som finns upptaget på din fraktsedel också är levererat.

Gör en översyn av produkterna och försäkra dig om att inget har blivit skadat under leveransen. Om du upptäcker skador måste du anmäla detta på följesedeln och till Armat inom 1 vecka. En plåt som redan har monterats på taket kan inte reklameras. Hantera alltid takplåtarna försiktigt. Var noga med att plåtarnas form inte förändras då detta kan försvåra passningen vid monteringen.

Vårt originalemballage har tråklossar undertill som plåtarna kan ligga på under monteringen. Ska du förvara plåten en längre tid, lagra den under tak i jämn temperatur, liggande med tråklossar eller ströläkt mellan varje plåt.

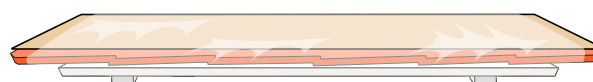
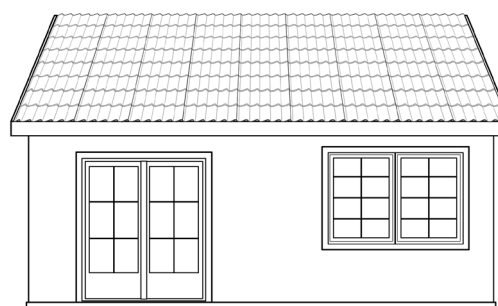
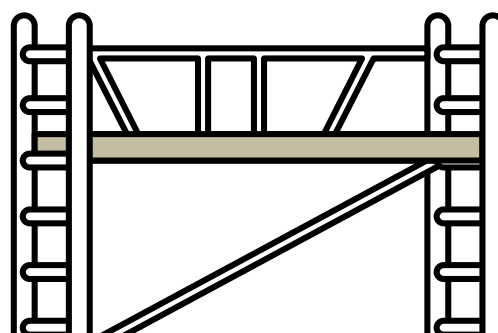
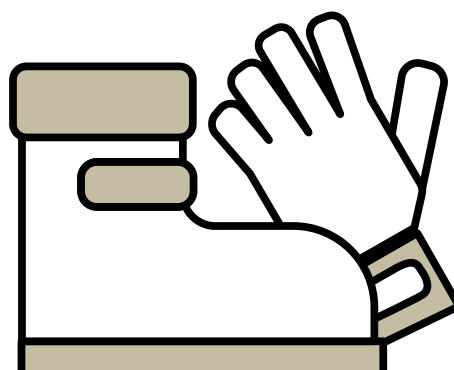
Din säkerhet

Plåtarna har vassa kanter. Använd därför alltid arbetshandskar och skyddskläder. Ha på dig skor med mjuka sulor för att få ett bra fotfäste. Vid arbete uppe på taket rekommenderar arbetsmiljöverket i första hand användning av byggnadsställning eller fallskyddsräcke för att undvika fallskador. Säkerhetslina kan användas som sista åtgärd så länge du inte arbetar ensam.

Vill du veta mer om arbets säkerhet på tak, besök Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se.

Montagets riktning och centrering

TP16-TP45 kan monteras från både vänster och höger. Se till att plåtens vattenlås alltid ligger underst i alla överlappande sidoskarvar.

Kontrollera underlaget

Innan du börjar montera ditt nya tak bör du verifiera att underlaget är redo att täckas med takplåt. Inspektera att undertaket är plant, tätt och i gott skick. Om det behövs, reparera eventuella skador.

Om du behöver lägga på en ny takpapp ber vi dig rådgöra med din bygghandlare om vilken typ av takpapp som bäst lämpar sig för ditt tak.

Mät taket diagonalt från hörn till hörn. Är skillnaden mellan mätningarna mindre än 30 mm kan detta tas upp av vindskivorna och gavelbeslagen. I fall skillnaden är större än 30 mm behöver du rikta upp taket.

Kontrollera också takets lutning. För TP16–TP45 rekommenderas 14 graders taklutning.

Fotplåtar och krokar för hängrännor

Tänk på att du måste montera fotplåtar och kanske även krokar för hängrännor innan du börjar lägga ditt plåttak. Hur du monterar krokar för hängrännor finns beskrivet i en egen monteringsanvisning över regnvattensystem som finns på vår hemsida.

Skorsten och genomföringar

Armat har flera produkter med tätningslösningar för olika typer av enklare genomföringar, som takfläktar och frånluftshuvar. Kontakta oss om du har funderingar om detta så hjälper vi dig.

För att säkerställa ett snyggt och tätt resultat runt större genomföringar, som skorstenar, bör arbete kring dem utföras av en fackman.

Kapning och tillpassning

Om plåten behöver kapas, använd plåtsax alternativt en cirkelsåg med klinga avsedd för tunn plåt som inte överhettar korrosionsskyddet. Varvtalet får inte överstiga 4200 varv i minuten.

Använd aldrig vinkelslip eftersom metallspån och värme från skivan förstör takplåtens galvaniserings- och ytskikt.

I monteringsanvisningen används plåtsax för kapning. Tänk på att använda både höger- och vänstersax för att få bästa resultat.

Infästning TP16–TP45

Till TP16–TP45 i plåt används tre olika skruvar. Farmaskruv 4,9 x 35 mm används vid infästning av plåttak mot trä.

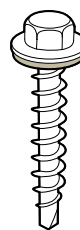
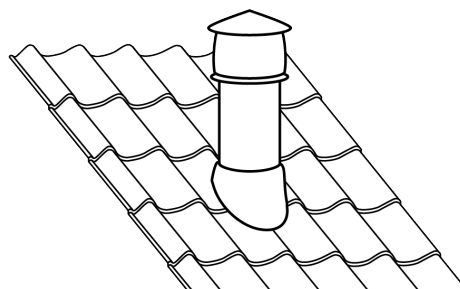
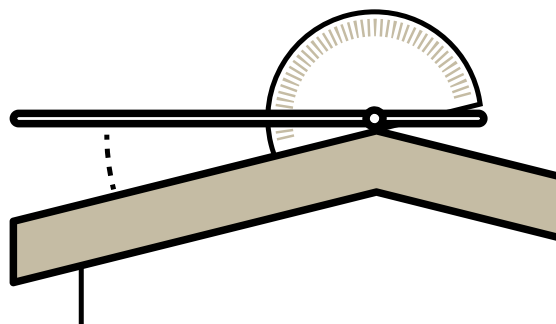
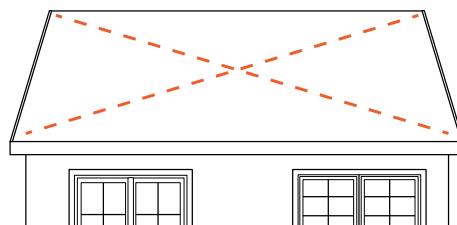
Överlappsruv 4,8 x 20 mm används vid infästning på ställäkt och i överlappet mellan takplåt för att ge en tät skarv.

Rostfri träskruv med platt huvud används vid infästning av takfot och rännदार för att inte riskera att skada takplåtarna.

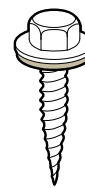
Till TP-tak i aluminium byts farmaskruv och överlappsruv ut mot:

Aluminiumskruv 5,5 x 35 mm används vid infästning av tak i aluminium mot trä.

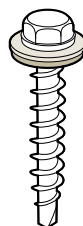
Aluminiumskruv på 5,5 x 20 mm används vid infästning i överlappet mellan tak i aluminium.

Farmaskruv
4,9x35 mm

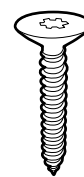
Överlappsruv
4,2x20 mm

Aluminiumskruv
5,5x35 mm

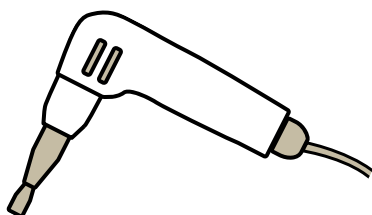
Aluminiumskruv
5,5x20 mm

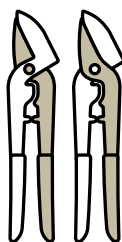
Träskruv

Verktyg du behöver

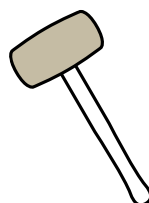
Utöver nödvändiga kapverktyg krävs även andra verktyg för ett lyckat plåtmontage.

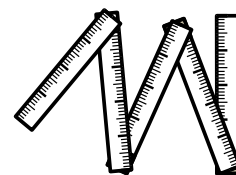
Nibblingsmaskin

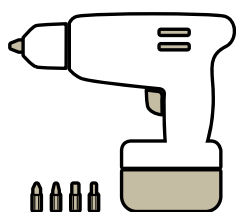
Plåtsax
vänster & höger

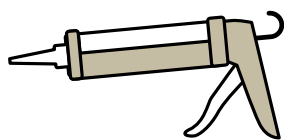
Gummiklubba

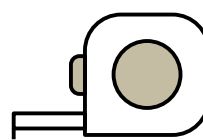
Tumstock

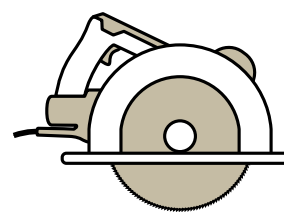
Skruvdragare med bits

Tätningspistol & tätningss-
massa för tunnplåt

Måttband

Cirkelsåg med klinga

Garantier

Du bör känna till att monteringsanvisningarna måste följas för att våra garantier ska gälla. Läs mer om garantivillkoren på armat.se.

B Läkt

Läkt syftar till de trä- eller ställängder som ligger mellan underlagstaket och takplåten. Kontakta din lokala bygghandlare för att få råd kring vilken typ av läkt du behöver.

Det finns två typer av läkt

Strörläkt, som fästs vertikalt i underlagstaket och håller uppe bärläkten så att kondensvatten kan rinna fritt.

Bärläkt som fästs horisontellt på strörläkten och som takplåten fästs i.

Snözoner och träläkt

Beroende på var i Sverige man bor utsätts våra tak för olika stor snöbelastning. Landet är därför indelat i olika snözoner. Sett till takläggning påverkar snözonen både avstånden mellan bärläkten och bärläktenas dimension. På boverket.se kan du ta reda på vilken snözon du bor i.

Prata med din lokala bygghandlare för att få veta vilken bredd och tjocklek på läkt du behöver där du bor.

Ställläkt

Armat ställläkt är försedd med dräneringshål vilket gör att strörläkt inte behövs. Bärläkt av trä monteras dock alltid vid takfoten. Bärläkt av stål är dimensionerad för att klara alla snözoner.

Detta förutsätter att avståndet mellan takstolarna inte överskrider 1200 mm. Kontakta din lokala bygghandlare eller Armat's återförsäljare för ytterligare information.

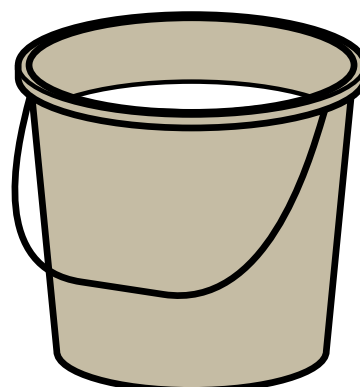
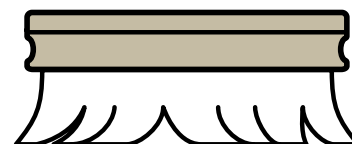
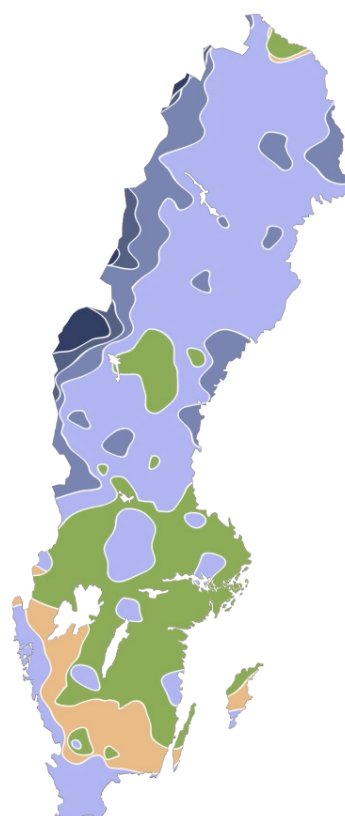
Underlagstak

Mellan takstolarna och läkten ligger alltid ett underlagstak. Det finns lätta eller fasta underlagstak. Kontakta din lokala bygghandlare för att få råd kring vilken typ av underlagstak du behöver.

Underhåll

Ofta ser vind och nederbörd till att hålla plåten ren. Löv och kvistar som fastnar i vinklar och skarvar bör dock rensas bort. Kom ihåg att detta gäller även för hängränorna. Avlagringar som regnet inte klarat av att skölja bort, kan avlägsnas med varmt vatten och en mjuk borste. Högtryckstvätt går också bra, tänk bara på att inte använda för högt tryck, max 100 bar. Om plåtens ytskikt skadas bör du omedelbart måla över skadan med bättringsfärg.

Ladda ner våra garantiblåd och skötselråd på armat.se för att dra nytta av vår generösa garanti och få ditt tak att hålla i många många år framöver.

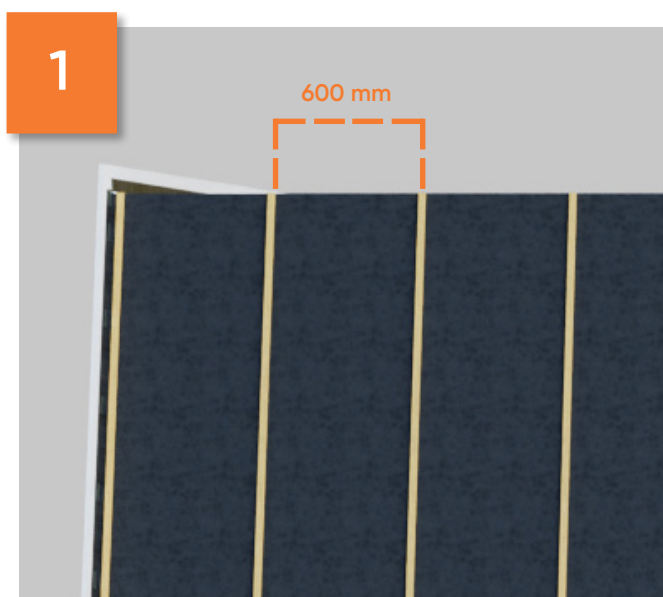

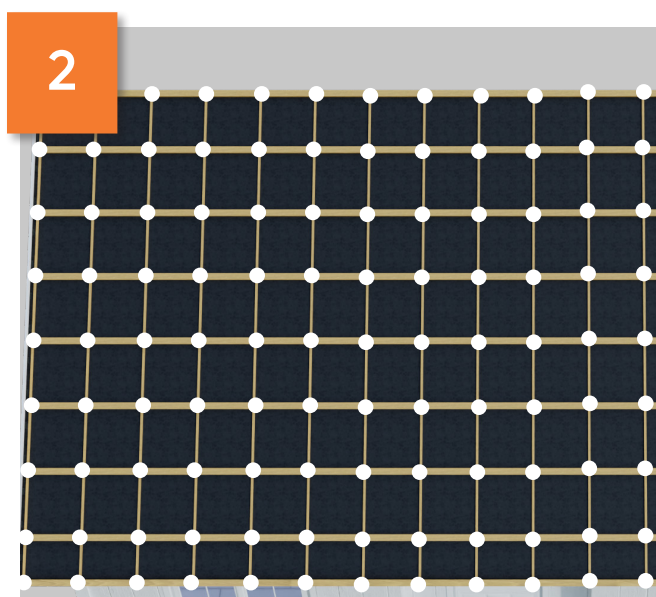
C

Montera läkt

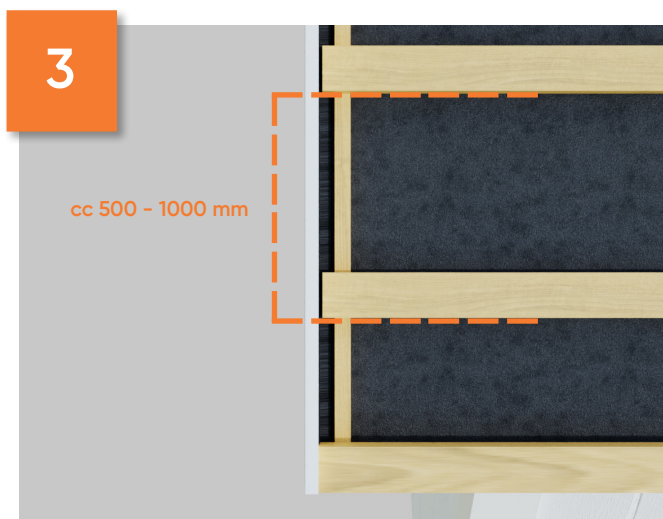
Vid montage av träläkt på fast underlagstak monteras först ströläkt som är minst 25 mm hög och bred.

Ströläkten sträcker sig frånnock till takfot. Montera med maximalt 600 mm mellanrum och fästs i varje ände med varmgalvaniserad spik eller skruv för utomhusbruk.

Därefter monteras bärläkt på ströläkten. Bärläkten fästs med antingen två varmgalvaniserade spikar eller en skruv för utomhusbruk i varje korsning där bärläkten och ströläkten korsar varandra. Kontakta din bygghandlare om vilken spik- eller skruvdimension du behöver.

För trapetsplåt rekommenderar vi att bärläkt monteras med centrumavstånd (cc) 500 - 1000 mm.

Centrumavståndet mellan de två nedersta bärläktorna bör däremot vara max 500 mm, räknat från den nedersta bärläktens nederkant till den andra bärläktens nederkant.

D Montera fotplåt

Takfotsplåten placeras längs med takets nederkant för att skydda takfotsbrädan och skapa en övergång mellan taket och hänggrännan. Plåten förhindrar vatten från att stänka in under taket eller på väggen nedanför.

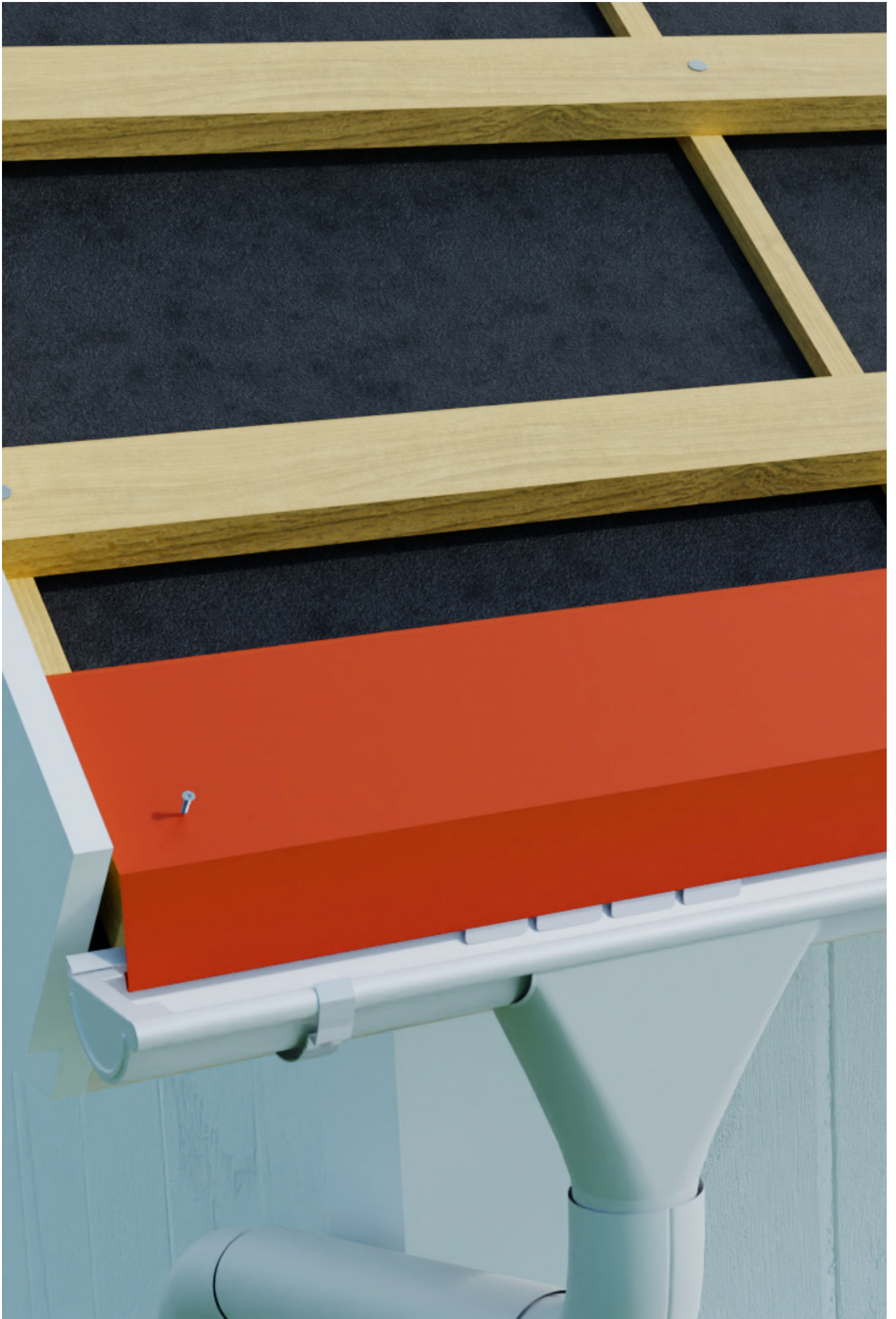
Fotsplåten monteras först efter det att rännkrokarna är monterade.

Montera fotplåten på nedersta bärläkten med träskruv. Var noga med att plåten ligger i rätt linje längs bärläkten.

Takfotsplåten skarvas med överlapp på ca 20-30 mm.

E Montera hela längder

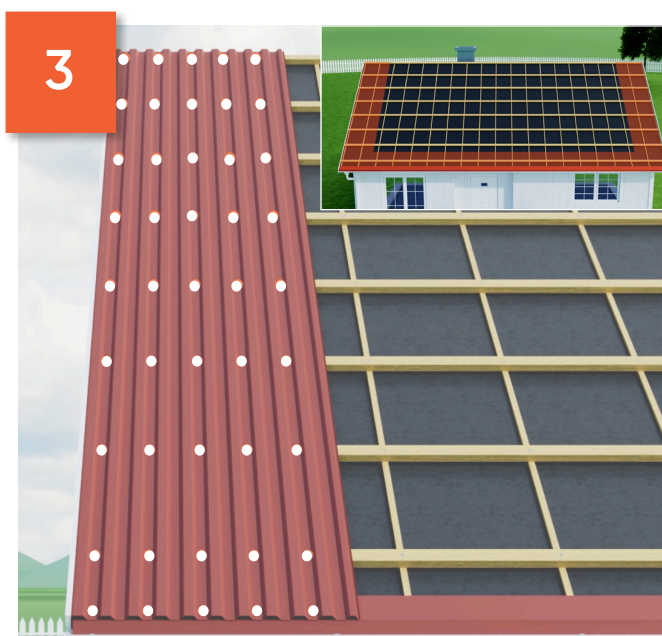
Vi rekommenderar att TP-tak monteras på antingen trä- eller ställäkt. Man kan montera med start från höger eller vänster, så länge vattenlåset ligger underst i alla överlappande sidoskarvar.

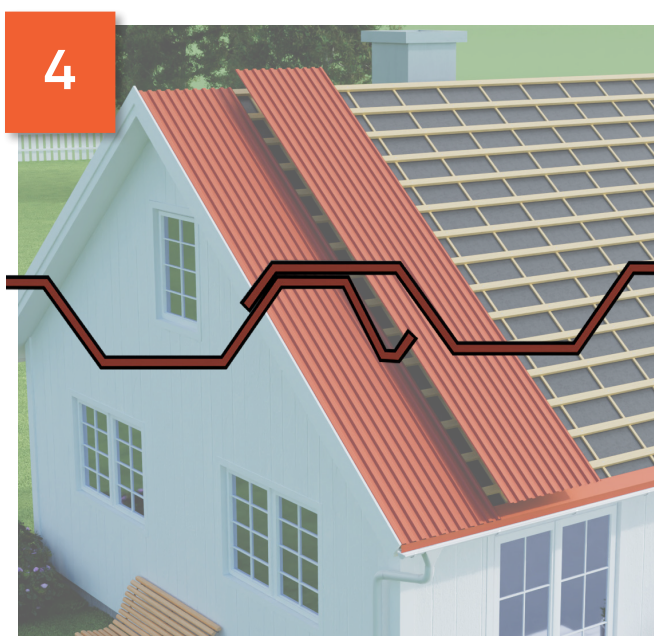
Sätt gärna ett tätband på takfotsplåten för att få ännu bättre vattentäthet mot takplåten.
Lägg den första takplåten på plats med ca 5 mm överhäng övertakfotsplåten.

Justera takplåten noggrant så att den blir parallell med takfoten. Skruva fast takplåten genom takfotsplåten och ner i bärläkten med en farmarskruv 4,9 x 35 mm i varannan dal.

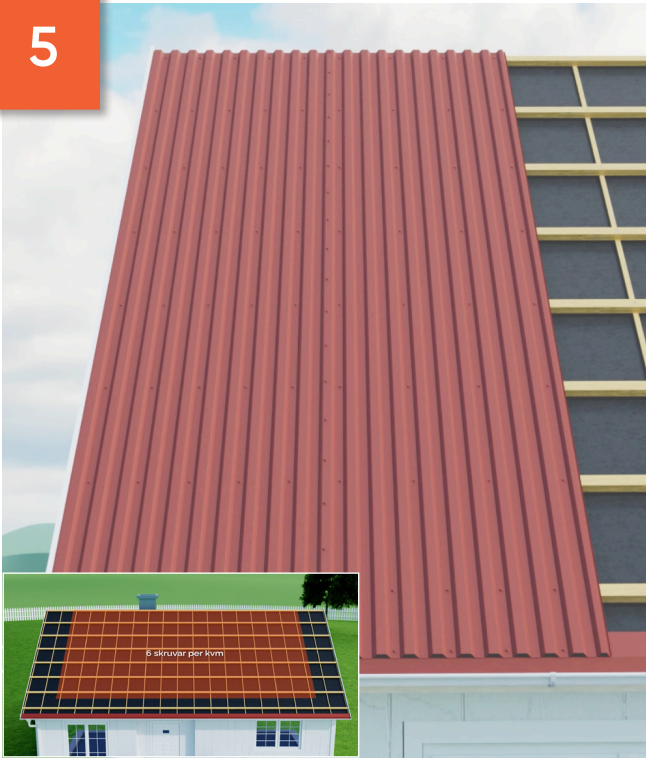

Takplåten ska fästas med extra omsorg ute i takets kanter. 1 meter in från gaveln och 1 meter upp från takfoten ska plåten fästas med en skruv i varannan dal på varje bärläkt.

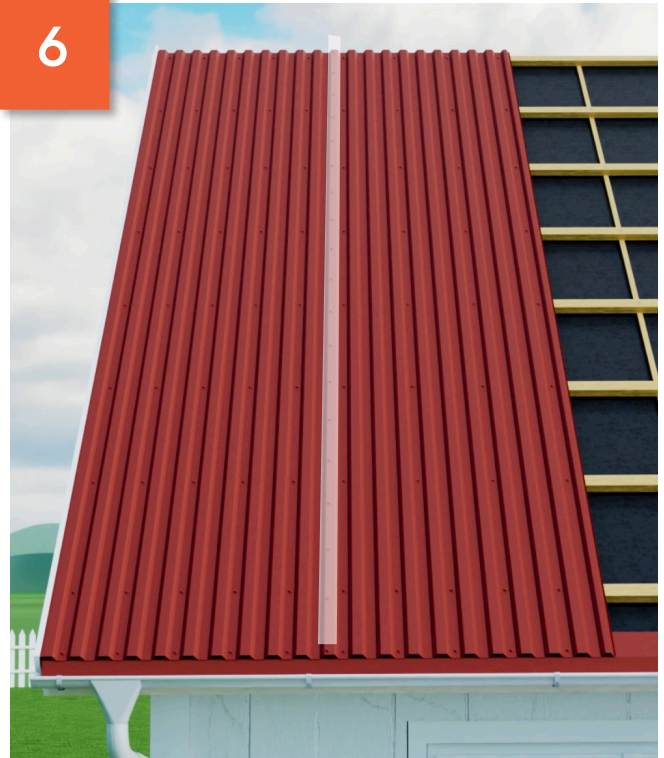
Lägg takplåt nr 2 under eller över första plåten beroende på om du monterar från vänster eller höger, se till så att vattenlåset ligger underst i alla överlappande sidoskarvar. Justera den andra takplåten så att takplåtarna är jämna i underkant.

5

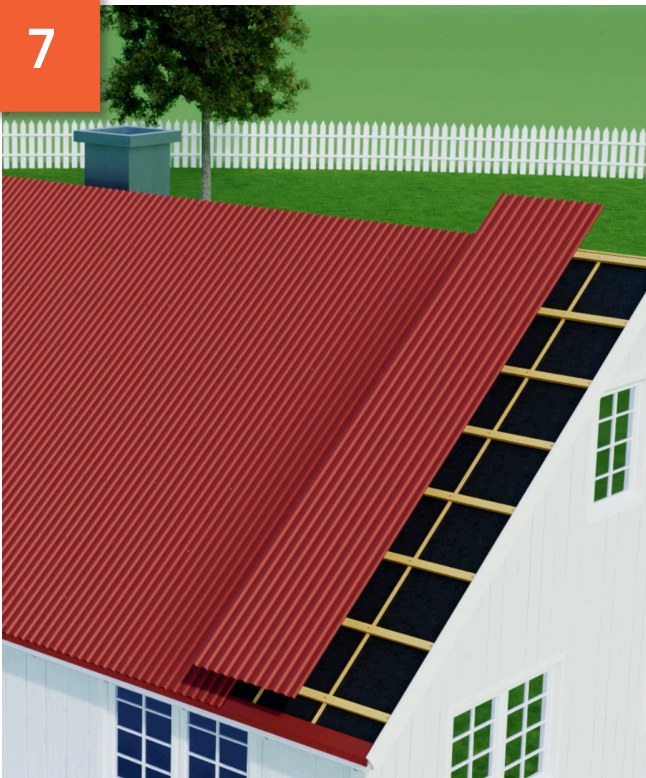
Justera den andra takplåten så att den ligger parallellt med takfoten med ca 5 mm överhäng. Skruva fast den andra takplåten enligt samma princip som den första, med en skruv i varannan dal i varje bärläkt den första metern från takfoten och med minst 6 skruvar per kvadratmeter för resten av taket.

6

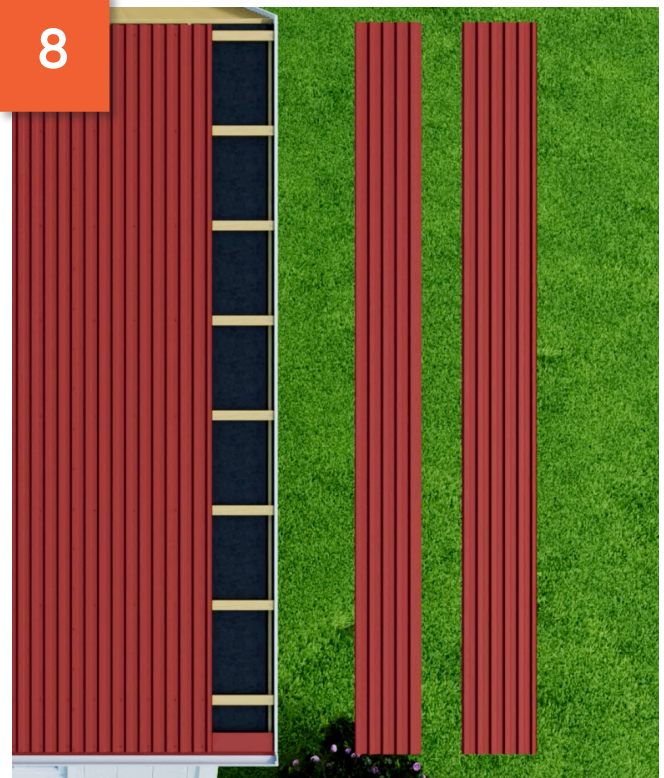
Vi rekommenderar att du skruvar ihop de båda takplåtarna i sidoöverlappet med överlappskruv 4.2 x 20 mm med cc 500 mm mellanrum.

7

Montera resten av takplåtarna enligt samma mönster, med vattenlåsen underst i alla överlappande sidoskarvar. Kom ihåg att även fästa takplåten vid den motsatta gaveln med 1 skruv i varannan dal i varje bärläkt 1 meter in från gaveln.

8

Montera resten av takplåtarna på samma sätt (7) tills hela taket är lagt. Formen och storleken på ditt tak kan göra att takplåtarna behöver kapas.

Använd i så fall nibblingsmaskin, cirkelsåg med klinga avsedd för tunn plåt som inte överhettar korrosionsskyddet eller plåtsax.

F Montera delade längder

TP-tak levereras i hela längder anpassade för ditt tak. Det kan dock finnas tillfällen då det blir nödvändigt att foga samman längder. I det här avsnittet beskrivs hur du hanterar ett överlapp för att nå en säker och vattentät installation.

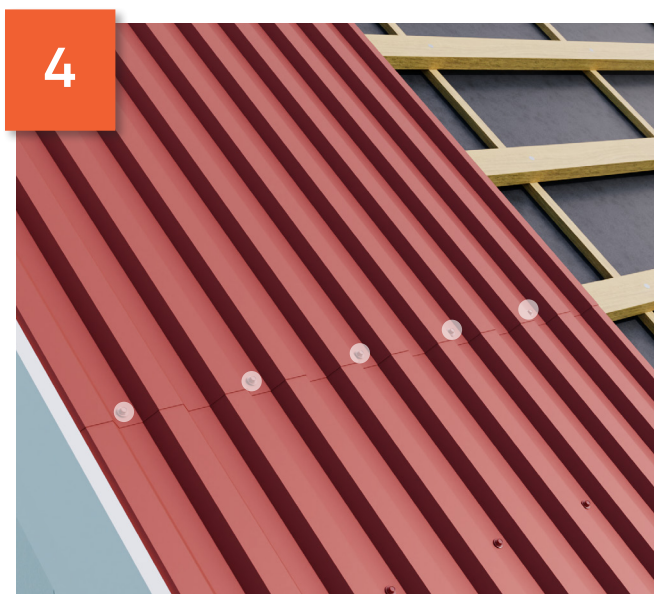
Sätt gärna ett tätband på takfotsplåten för att få ännu bättre vattentäthet mot takplåten. Läggs den första takplåten på plats med ca 5 mm överhäng övertakfotsplåten.

Justera takplåten noggrant så att den blir parallell med takfoten. Skruva fast takplåten genom takfotsplåten och ner i bärläkten med en farmarskruv 4,9 x 35 mm i varannan dal.

Takplåten ska fästas med extra omsorg ute i takets kanter. 1 meter in från gaveln och 1 meter upp från takfoten ska plåten fästas med en skruv i varannan dal på varje bärläkt.

Sätt plåt nummer två över den första med 10 mm överlapp. Skruva ihop plåtarna med farmarskruv 4,9 x 35 mm i varannan dal, genom plåtarna och ner i bärläkten. Vid skarvning av plåtar som är längre än 8 meter ska överlappet monteras med en rörelsefog. Du hittar mer information om detta på armat.se

5

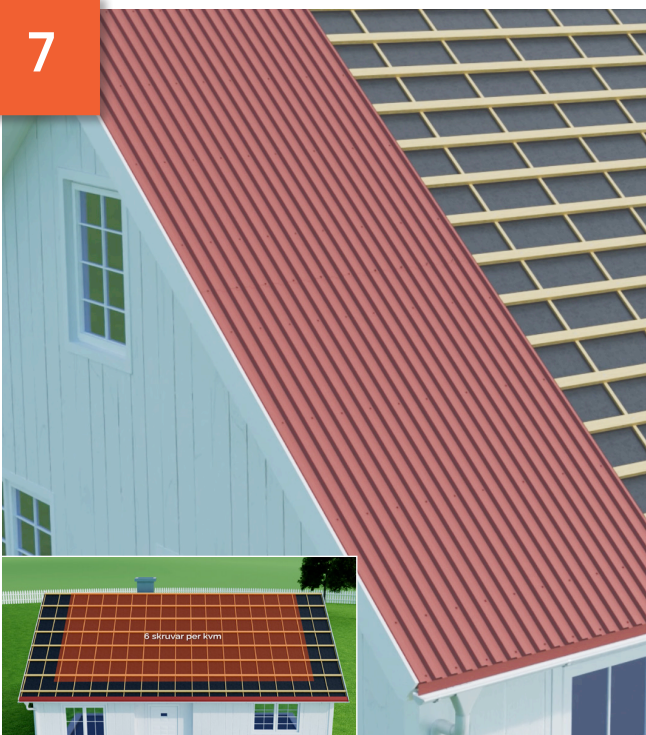
Fäst därefter den andra plåten i bärläkten enligt samma princip som den första.

6

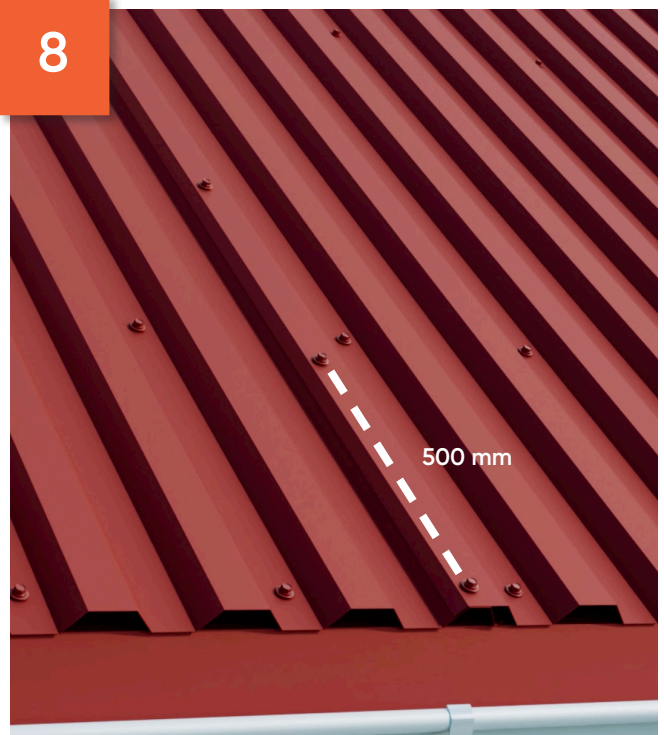
Sätt plåt nummer 3 på plats bredvid den första så att vattenlåset ligger underst i den överlappande sidoskarven. Justera plåten så att den ligger parallellt med takfoten med ca 5 mm överhäng. Fäst takplåten enligt samma princip som den första med en skruv i varannan dal i varje bärläkt den första metern från takfoten och med minst 6 skruvar per kvadratmeter för resten.

7

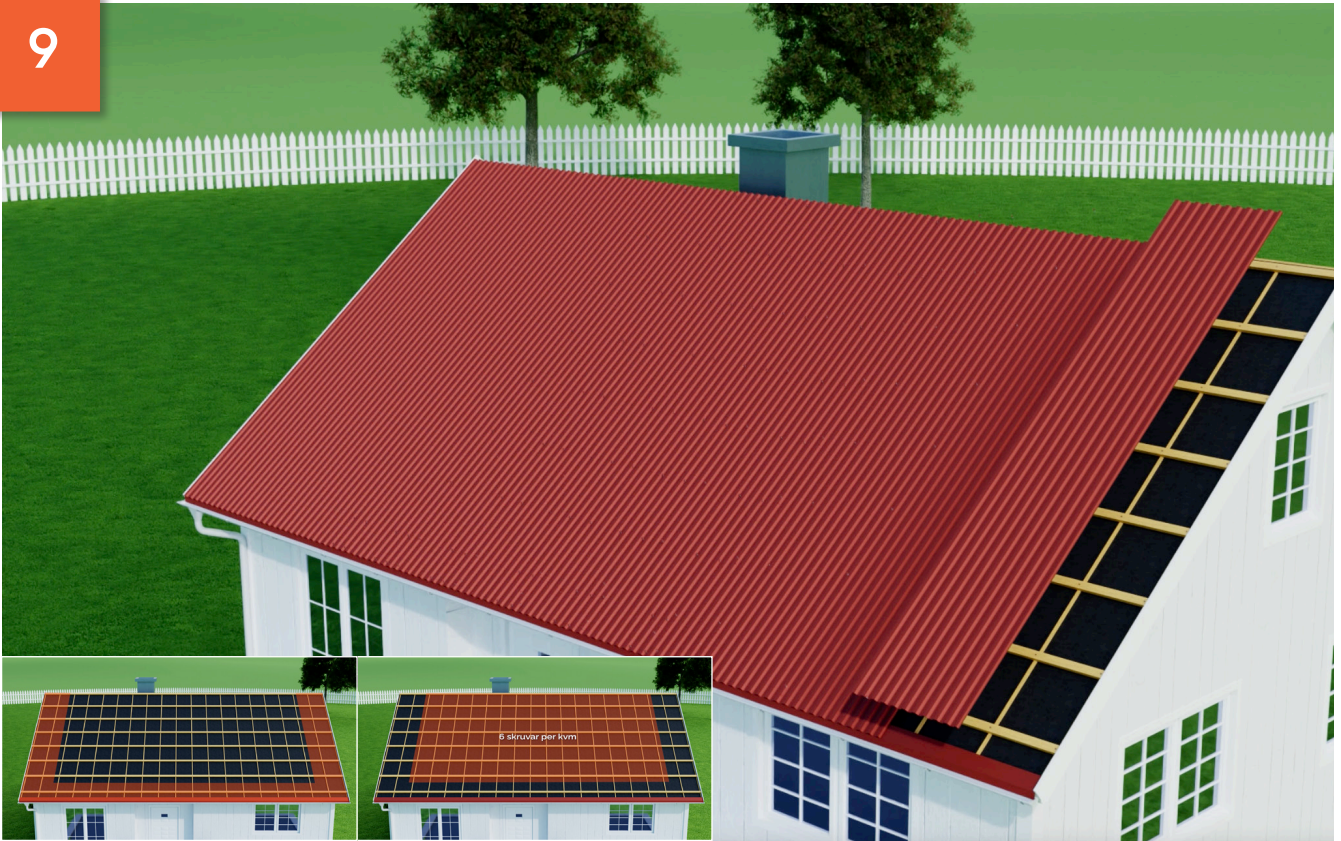
Lägg plåt nummer 4 på plats ovanför plåt nummer 3 så att vattenlåset ligger underst i sidoöverlappet. Skruva ihop den med plåt 3 med överlappsskruv i varannan dal. Fäst plåt 4 i bärläkten med 6 skruvar per kvadratmeter.

8

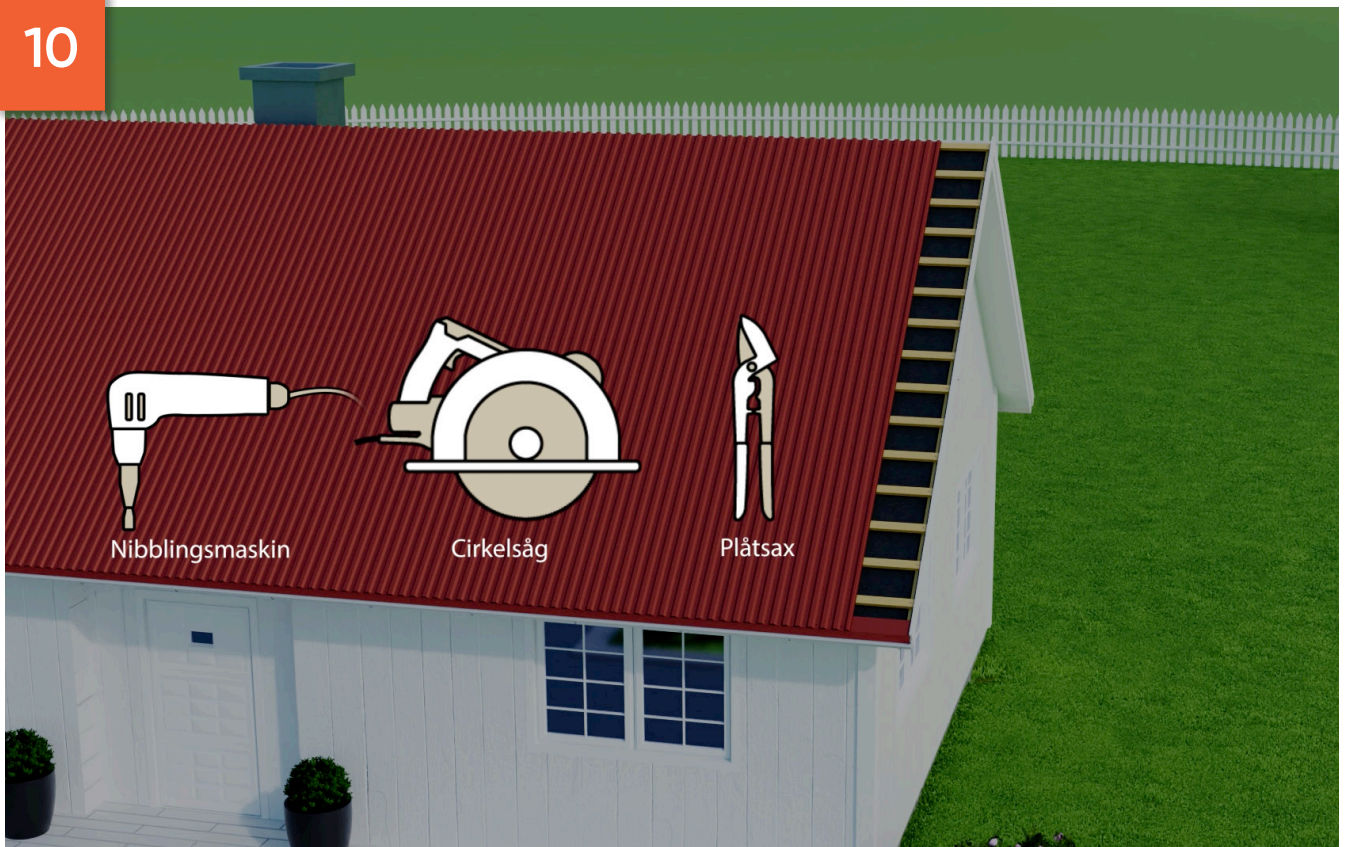
Vi rekommenderar att du fäster de båda takplåtslängderna i sidoöverlappet med överlappsskruv med 500 mm mellanrum.

9

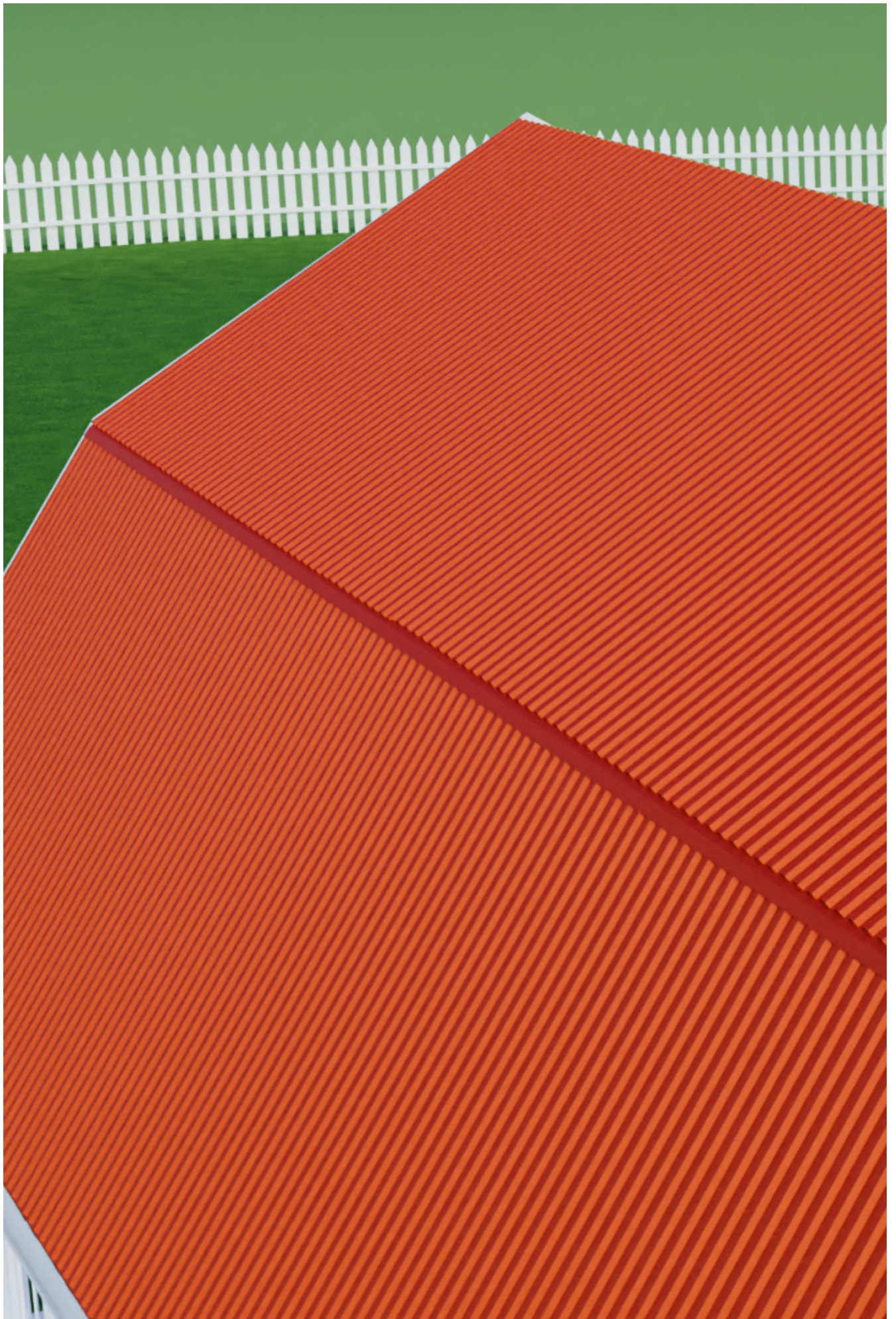
Montera resten av takplåtarna enligt samma mönster, med vattenlåsen underst i alla överlappande sidoskarvar. Kom ihåg att även fästa takplåtarna med 6 skruvar per kvadratmeter och vid den motsatta gaveln med 1 skruv i varannan dal i varje bärläkt 1 meter in från gaveln.

10

Beroende på ditt tak så kan takplåtarna behövas kapas, i sådana fall använder du antingen en nibblingsmaskin, cirkelsåg med klinga avsedd för tunn plåt som inte överhettar korrosionsskyddet eller plåtsax.

G

Plåtläggning vid takövergångar

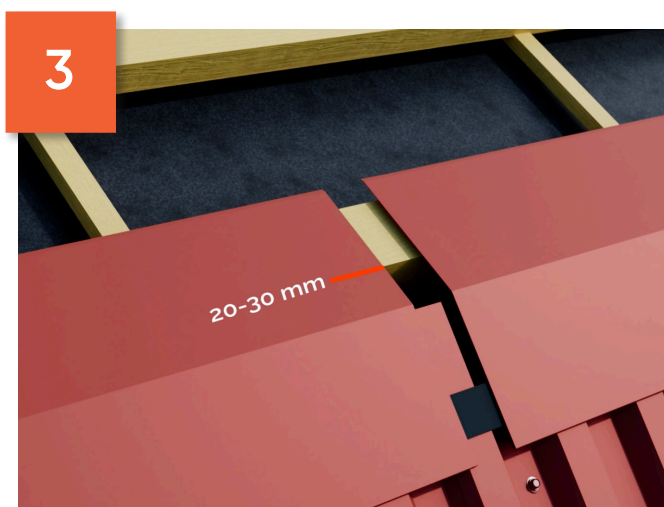
Takövergångar avser taktyper där taket ändrar lutning som till exempel mansardtak och andra brutna tak.

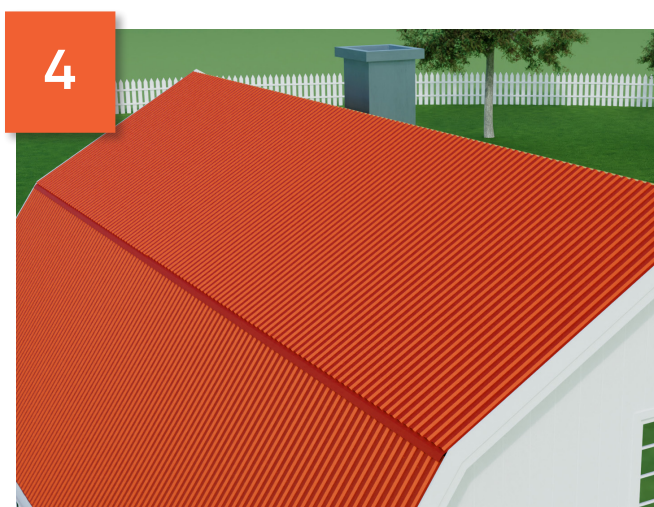
Börja med att montera brottlister på nedersta bärläkten före brytningen av taket. För att göra övergången extra vattentät rekommenderar vi att tätband används mellan brottlist och takplåt.

Var noga med att brottlisten ligger i rät linje längs bärläkten. Fäst därefter listen med överlappsskruv i den underliggande takplåtens profiltoppar. Vi rekommenderar ett centrumavstånd på 500 millimeter mellan varje skruv.

Fotplåten skarvas med ca 20-30 mm överlapp. Montera därefter resterande takplåtar på samma sätt som vid montering av hela- eller delade plåtlängder.

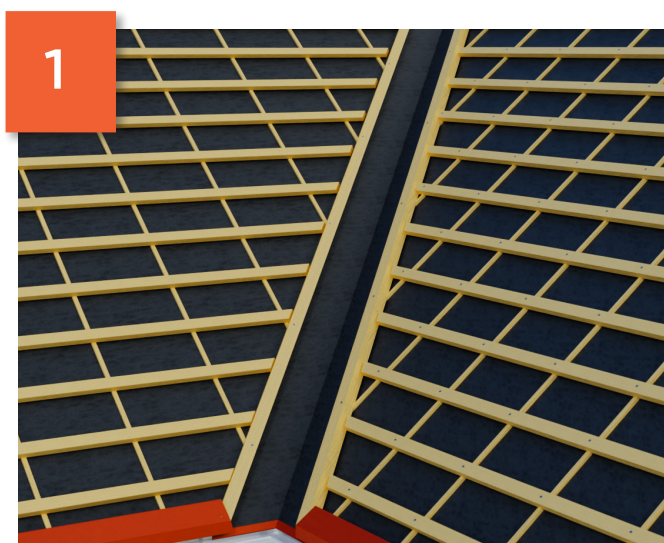
Vi rekommenderar att du sätter ett tätband på brottlisten för att få ännu bättre vattentäthet mot takplåten. Kom ihåg att placera plåtarna med cirka 5 mm överhäng över brottlisten. Skruvarna längst ner på plåten fästs ner igenom brottlisten och ner i bärläkten.

H

Montera rännadal

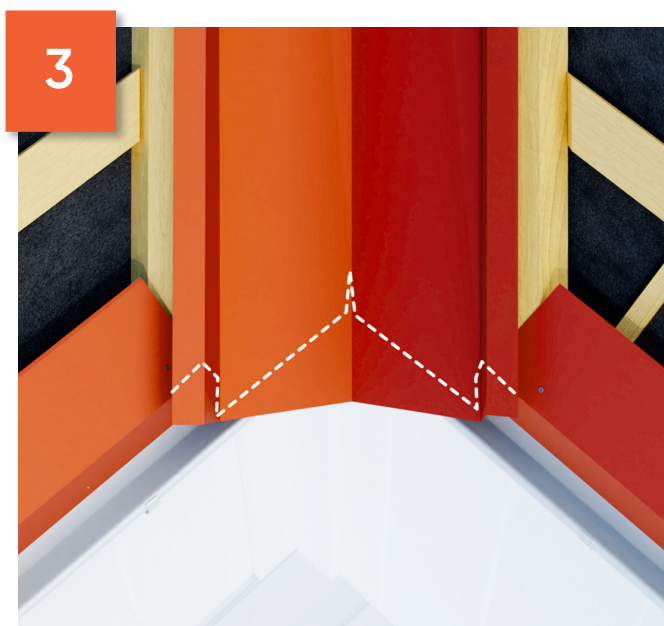
När två takpartier möts från olika håll – som till exempel på ett L-format vinkelhus – bildas en rännadal. Rännadalen kan användas som kanal för vattenavrinning. En rännadalsplåt från Armat säkerställer att inte vatten kan tränga in i rännadalen och att vatten kan avledas från taket.

Takfotsplåt ska monteras nere vid takdalen under takpappen.

Se till att kapa bort ströläkt och bärläkt där rännadalsplåten ska monteras. Montera en bärläkt längs takdalen på ströläkten.

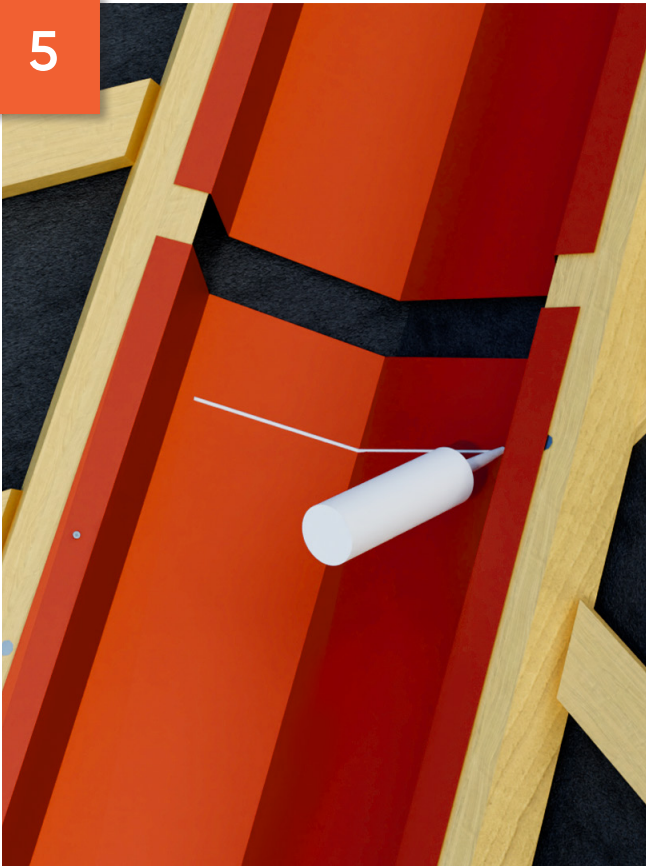

Placera rännadalsplåten i takdalen och märk ut det som ska klippas bort.

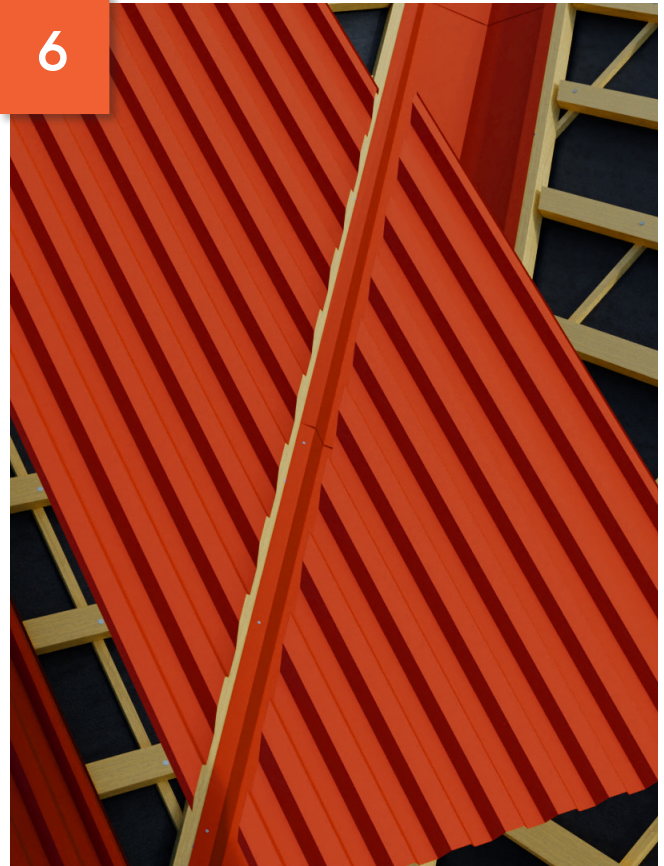
Klipp till den nedre delen av rännadalen. För bästa resultat, använd både vänster och höger plåtsax. Gör en ankantring mot takfoten.

5

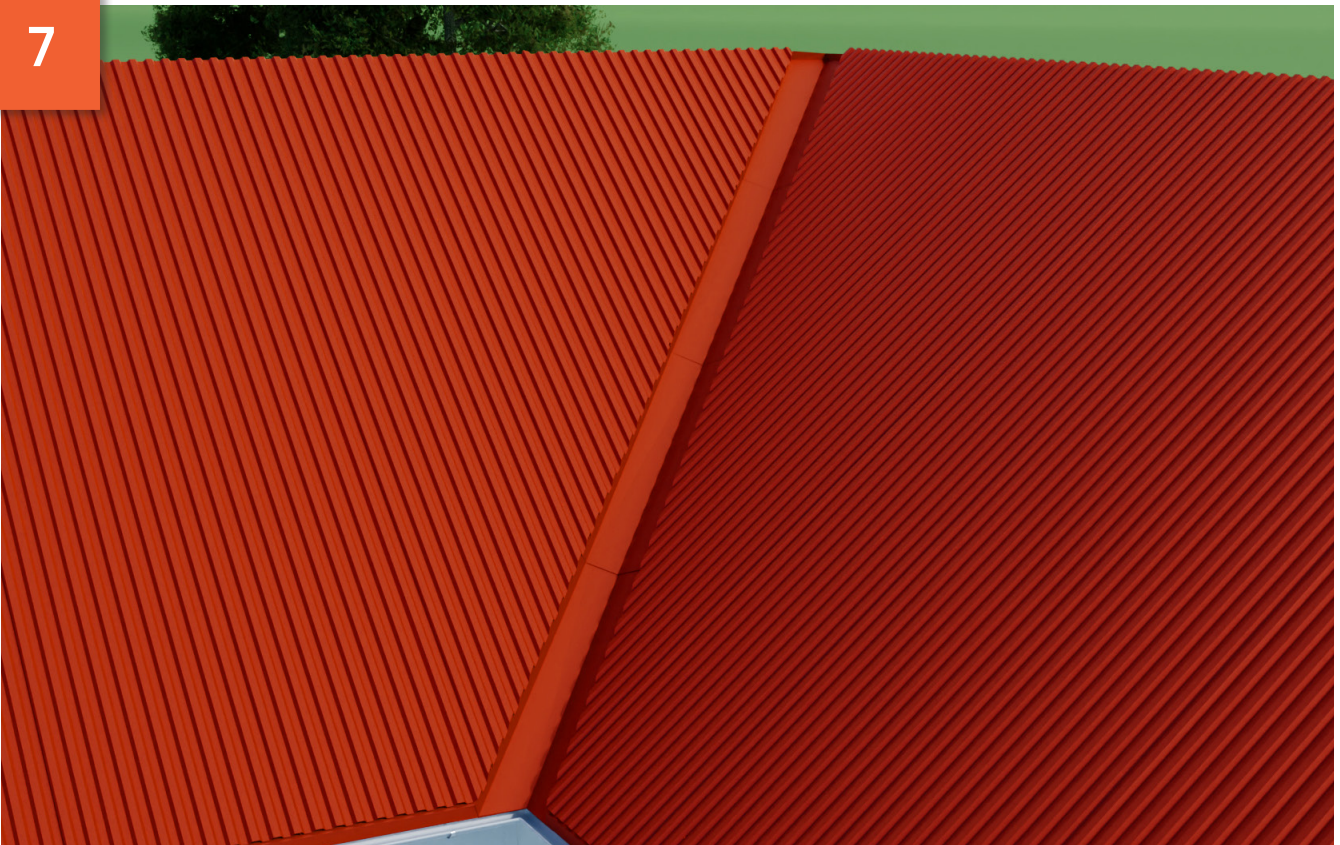
Fäst rännalsplåten med träskruv i bärläkten. Rännalsplåten skarvas med minst 200 mm med fogmassa i skarven.

6

Märk ut lutningen på rännaldalen för klippning av takplåten. Se till att takplåten går över rännaldalen med ca 30–50 mm. Undvik att skruva takplåtarna genom rännaldalen. Fäst istället takplåtarna i bärläkten med farmaskruv.

7

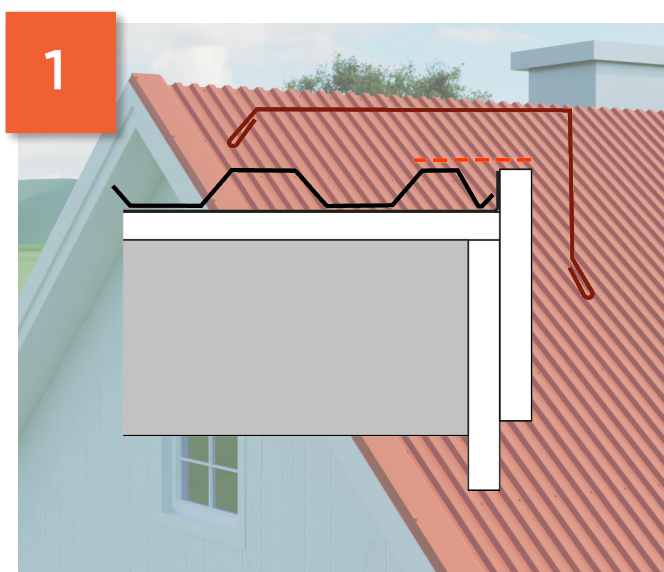

Montera resterande takplåtarna på samma sätt längs rännaldalen.

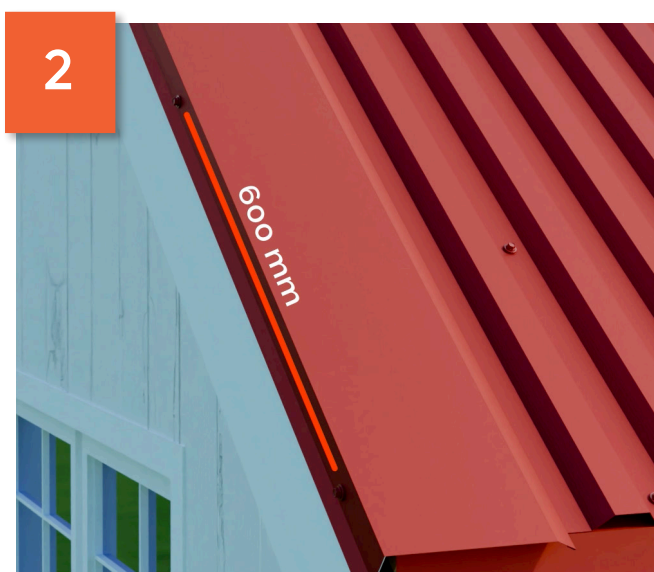

Montera vindskiveplåt

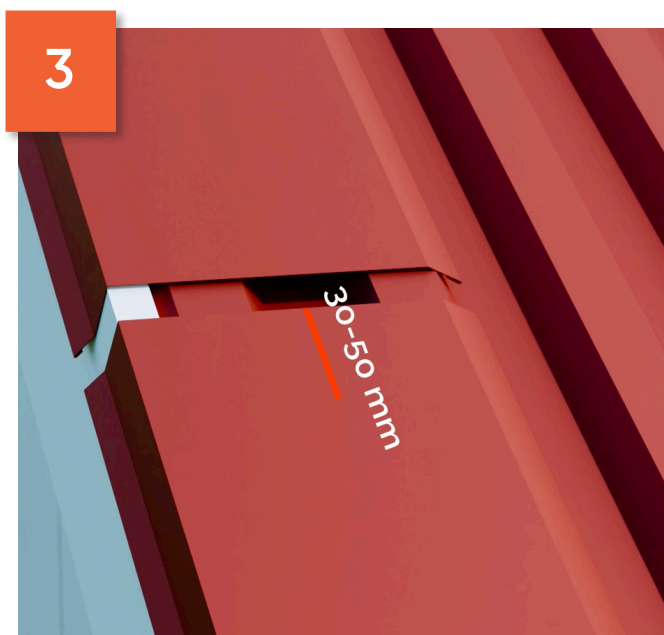
Vindskiveplåt – eller gavelpått som den också kan kallas – skyddar takets vindskivor från att vatten ska tränga in i träverket.

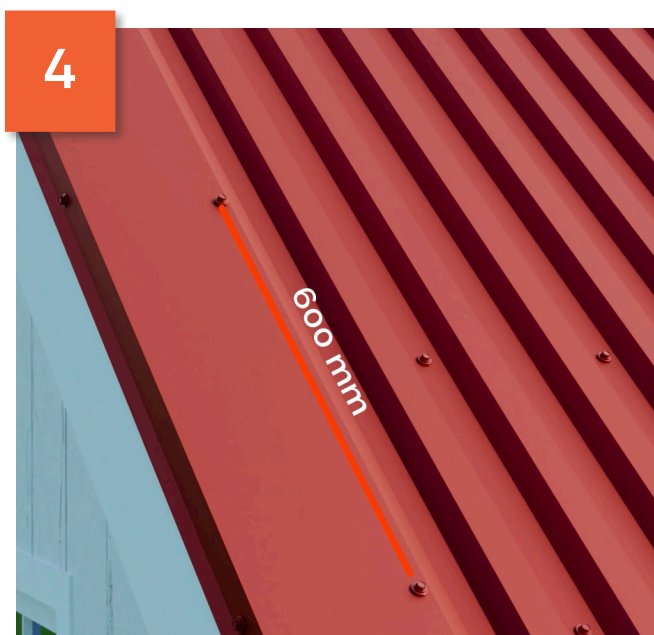
1 Anpassa vindskivan i höjded så att den passar med profiltopparna på takplåten.

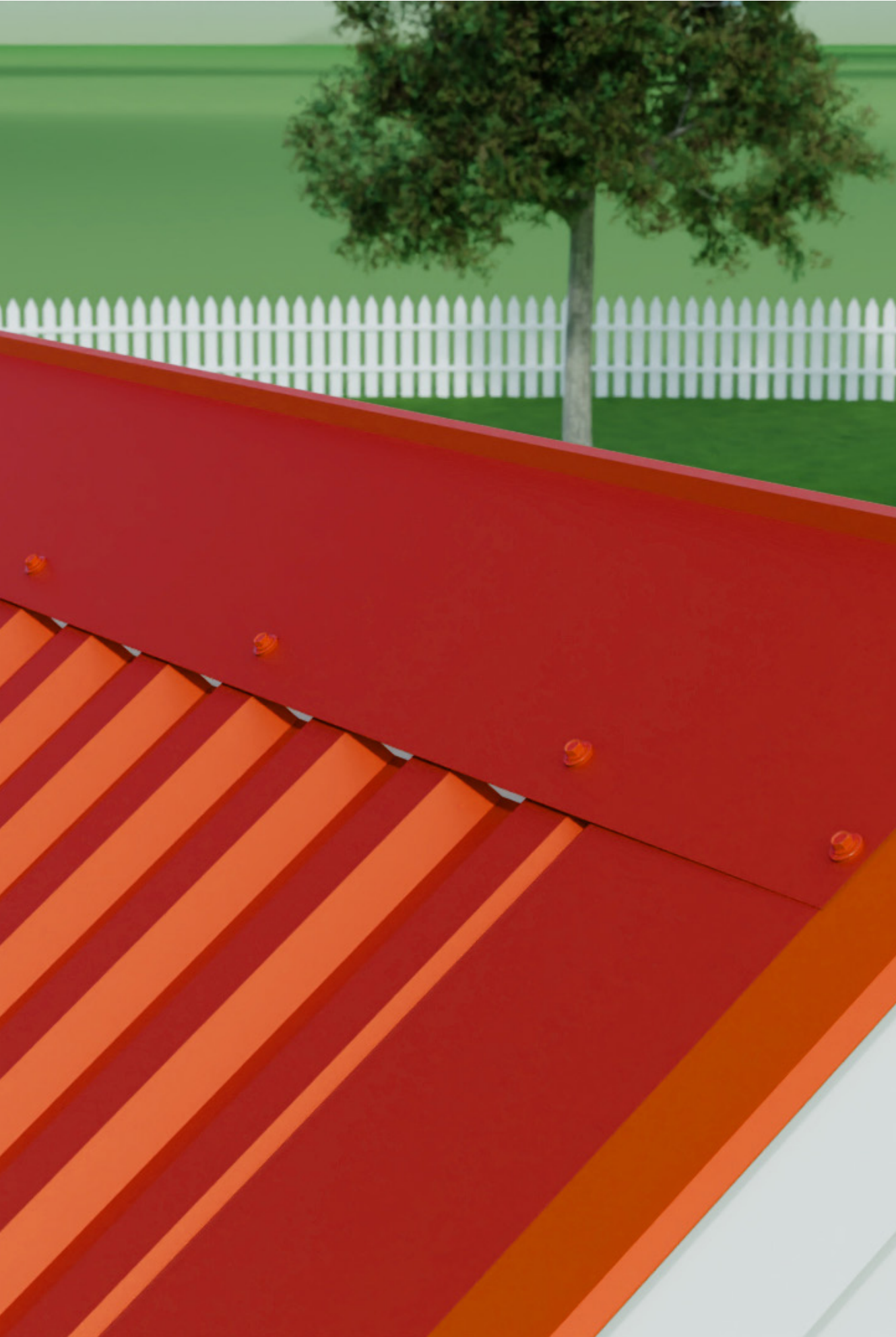
2 Fäst vindskiveplåten i vindskivan med farmaskruv, med 600 mm mellanrum.

3 Behöver vindskiveplåten skarvas använder du ett överlapp på ca 30–50 mm.

4 Fäst även vindskiveplåten i takplåten med överlappsskruv med 600 mm mellanrum. Detta förhindrar vindskiveplåten från att vibrera på takplåten när det blåser.

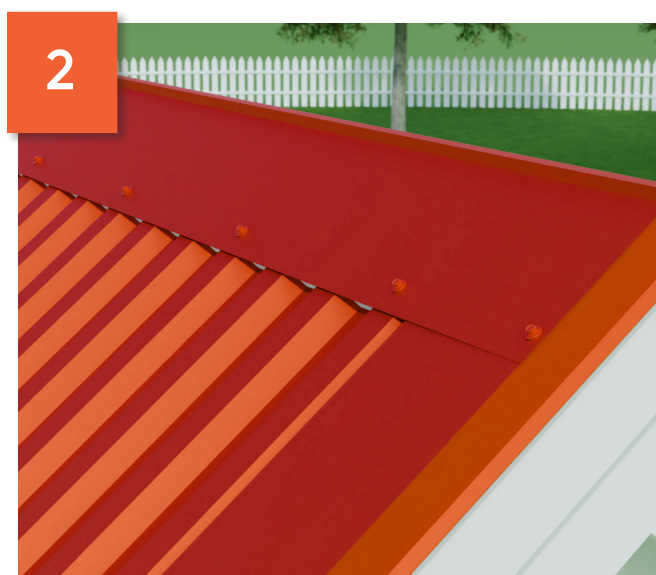

J Monteranockplåt

En nockplåt sätts längs med taknocken där plåtarna möts. Nockplåten förhindrar att vatten rinner ner mellan takplåtarna och avleder vattnet ner över taket.

Montera tätband mellan nock och takplåt, för att säkerställa att vatten inte tar sig igenom.

Skruva fast nockplåten i takplåtens profiltoppar med överlappskruv.

Nockplåten skarvas med ett överlapp på ca 50 mm.

ArcelorMittal Building Solutions Sverige AB

Västanvindsgatan 13
652 21 Karlstad
www.armat.se